

Dokument z posiedzenia

A9-0243/2021

20.7.2021

SPRAWOZDANIE

w sprawie nowego podejścia do strategii morskiej na rzecz Oceanu
Atlantyckiego
(2020/2276(INI))

Komisja Rozwoju Regionalnego

Sprawozdawca: Younous Omarjee

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	17
OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI	18
OPINIA KOMISJI RYBOŁÓWSTWA	28
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ	34
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	35

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie nowego podejścia do strategii morskiej na rzecz Oceanu Atlantyckiego (2020/2276(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 174, art. 225 i art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 lipca 2020 r. zatytułowany „Nowe podejście do strategii morskiej na rzecz Oceanu Atlantyckiego – plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0: zaktualizowany plan działania na rzecz zrównoważonej, odpornej i konkurencyjnej niebieskiej gospodarki w regionie Oceanu Atlantyckiego Unii Europejskiej” (COM(2020)0329)
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowany „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030: Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380),
- uwzględniając porozumienie przyjęte podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP 21) w Paryżu 12 grudnia 2015 r. (porozumienie paryskie)¹,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. zatytułowany „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu²,
- uwzględniając pierwszy plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego z 13 maja 2013 r. (COM(2013)0279) oraz jego przegląd śródkresowy z 23 lutego 2018 r. (SWD(2018)0049),
- uwzględniając strategię Unii Europejskiej z 10 czerwca 2009 r. dla regionu Morza Bałtyckiego (COM(2009)0248), z 8 grudnia 2010 r. dla regionu Dunaju (COM(2010)0715), z 28 lipca 2015 r. dla regionu alpejskiego (COM(2015)0366) oraz z 17 czerwca 2014 r. dla regionu adriatycko-jońskiego (COM(2014)0357) oraz rezolucje w sprawie tych strategii³,
- uwzględniając Konwencję o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami

¹ Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.

² Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

³ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie wdrożenia strategii UE na rzecz regionu naddunajskiego, Dz.U. C 188 E z 28.6.2012, s. 30; Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie strategii UE na rzecz regionu alpejskiego, Dz.U. C 204 z 13.6.2018, s. 57; oraz rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 października 2015 r. w sprawie strategii UE dla regionu adriatycko-jońskiego, Dz.U. C 355 z 20.10.2017, s. 23.

gatunków zagrożonych wyginięciem¹,

- uwzględniając dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa ptasia)² oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (dyrektywa siedliskowa)³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie 15 posiedzenia Konferencji Stron (COP15) Konwencji o różnorodności biologicznej⁴,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej⁵,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego⁶,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE⁷,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 (COM(2018)0390),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej⁸,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie komunikatu Komisji zatytułowanego „Nowe podejście do strategii na rzecz Oceanu Atlantyckiego – plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0: zaktualizowany plan działania na rzecz zrównoważonej, odpornej i konkurencyjnej

¹ Dz.U. L 75 z 19.3.2015, s. 4.

² Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.

³ Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7.

⁴ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 94.

⁵ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159.

⁶ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 94.

⁷ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

⁸ Dz.U. C 232 z 16.6.2021, s. 28.

niebieskiej gospodarki w regionie Oceanu Atlantyckiego Unii Europejskiej”,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie opracowania strategii UE na rzecz zrównoważonej turystyki¹,
- uwzględniając sprawozdanie misji Komisji „Zdrowe oceany, morza, wody przybrzeżne i śródlądowe” z dnia 21 września 2020 r. zatytułowane „Misja Starfish 2030: odbudujmy nasze oceany i zasoby wodne do 2030 r.”,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wdrażania strategii makroregionalnych UE,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz regionu Oceanu Atlantyckiego²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2012 r. w sprawie strategii na rzecz obszaru atlantyckiego w ramach polityki spójności UE³,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie zarządzania strategiami makroregionalnymi (COM(2014)0284),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 stycznia 2011 r. w sprawie wkładu polityki regionalnej w zrównoważony wzrost w ramach strategii „Europa 2020” (COM(2011)0017),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko⁴,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie nowego podejścia do zrównoważonej niebieskiej gospodarki w UE – przekształcenie niebieskiej gospodarki UE na rzecz zrównoważonej przyszłości (COM(2021)240),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającą ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej)⁵,
- uwzględniając dyrektywę 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim⁶,
- uwzględniając dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko⁷,

¹ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0109.

² Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 95.

³ Dz.U. C 353 E z 3.12.2013, s. 122.

⁴ Dz.U. L 124 z 25.4.2014, s. 1.

⁵ Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

⁶ Dz.U. L 288 z 6.11.2007, s. 27.

⁷ Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30

- uwzględniając badanie z dnia 15 stycznia 2015 r. przeprowadzone przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej (Departament Tematyczny B ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności) zatytułowane „Nowa rola makroregionów w europejskiej współpracy terytorialnej”,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinie Komisji Transportu i Turystyki oraz Komisji Rybołówstwa,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A9-0243/2021),
- A. mając na uwadze, że obszar atlantycki poważnie odczuwa skutki społeczno-gospodarcze COVID-19, jak i negatywne konsekwencje brexitu;
 - B. mając na uwadze, że obszar atlantycki jest największym basenem morskim w Unii Europejskiej;
 - C. mając na uwadze, że turystyka przybrzeżna i morska jest głównym źródłem zatrudnienia w regionie Oceanu Atlantyckiego oraz że szczególnie ucierpiała ona z powodu kryzysu społeczno-gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19;
 - D. mając na uwadze, że kryzys klimatyczny i podnoszenie się poziomu mórz mają poważne konsekwencje dla wszystkich wybrzeży morskich i wysp Oceanu Atlantyckiego, których środowisko, zarówno lądowe, jak i morskie, jest wrażliwe i unikalne;
 - E. mając na uwadze, że europejski obszar atlantycki obejmuje Maderę, Azory i Wyspy Kanaryjskie, Gujanę Francuską, Martynikę, Gwadelupę i Saint-Martin, jako obszary najbardziej oddalone, oraz że nowy plan działania na rzecz obszaru atlantyckiego powinien uwzględniać wszystkie te regiony i zacieśniać współpracę z państwami i terytoriami zamorskimi Oceanu Atlantyckiego oraz państwami atlantyckimi spoza UE i ich regionami;
 - F. mając na uwadze, że w 2015 r. całkowite PKB obszaru atlantyckiego wyniosło 2 175 bln EUR, co stanowi 15 % PKB UE¹;
 - G. mając na uwadze, że strategia atlantycka powinna obejmować wymierną i niewymierną wymianę z państwami i terytoriami zamorskimi Oceanu Atlantyckiego oraz państwami atlantyckimi spoza UE, przy czym podstawą tej wymiany są unijne regiony atlantyckie, w tym regiony najbardziej oddalone;
 - H. mając na uwadze, że nowa unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030, przegląd dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii² oraz niebieska gospodarka stanowią najważniejsze elementy w przechodzeniu na wysoce efektywną energetycznie

¹ Badanie Komisji z grudnia 2017 r. zatytułowane „Study feeding into the mid-term review of the implementation of the Atlantic Action Plan” [Badanie uzupełniające śródk okresowy przegląd wraźania planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego].

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82.

gospodarkę, z uwzględnieniem wzmocnionych kryteriów zrównoważoności;

- I. mając na uwadze, że oceany odgrywają zasadniczą rolę w przystosowaniu się do zmiany klimatu;
- J. mając na uwadze, że zdrowe oceany oraz ich ochrona i restytucja ich ekosystemów są niezbędne dla ludzkości, gdyż regulują klimat, wytwarzają tlen w atmosferze ziemskiej, stanowią siedlisko różnorodności biologicznej, są źródłem światowego bezpieczeństwa żywnościowego, zdrowia ludzkiego oraz działalności gospodarczej obejmującej rybołówstwo, transport, przemysł stoczniowy, handel, turystykę, gastronomię, energię odnawialną, badania naukowe i produkty zdrowotne;
- K. mając na uwadze, że strategia „Od pola do stołu” ma na celu ustanowienie sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego;
- L. mając na uwadze istotną rolę portów i transportu we wspieraniu zrównoważonego rozwoju i przejściu na gospodarkę bezemisyjną opartą na odnawialnych źródłach energii;
- M. mając na uwadze, że unijna gospodarka morska powinna również przyczyniać się do przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej i degradacji środowiska oraz do osiągnięcia celów nowej unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030;
- N. mając na uwadze, że celem zmienionego planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 jest uwolnienie potencjału niebieskiej gospodarki w obszarze Oceanu Atlantyckiego, z jednoczesną ochroną ekosystemów morskich i wkładem w przystosowanie się do zmiany klimatu i łagodzenie jej skutków;
- O. mając na uwadze, że edukacja i szkolenia w obszarze niebieskich umiejętności, wspólne projekty badawcze oraz zwiększanie świadomości społecznej na temat potencjału i wrażliwości oceanu jako środowiska naturalnego przyczynią się do sukcesu strategii;
- P. mając na uwadze, że w planie działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 nie zawarto odniesienia do atlantyckich regionów najbardziej oddalonych, które zwiększają morski i atlantycki wymiar Unii Europejskiej;

Bilans strategii atlantyckiej od 2013 r.

- 1. podkreśla pracę wykonaną przez wszystkie podmioty lokalne, regionalne, krajowe i unijne, a w szczególności przez grupę ds. strategii na rzecz Atlantyku;
- 2. z zaniepokojeniem odnotowuje skutki brexitu i pandemii COVID-19 w rejonach morskich i przybrzeżnych obszaru atlantyckiego; zauważa, że może to zagrażać spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej tych terytoriów, co z kolei wiąże się z poważnym ryzykiem przyspieszenia ich wyludnienia;
- 3. uważa, że plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego z 2013 r. przyczynił się do bardziej kompleksowego zrozumienia, co dzieje się w całym regionie atlantyckim; jednak ze względu na swój szeroki zakres miał on ograniczony wpływ na priorytety i w ograniczonym stopniu wspierał przygotowanie odnośnych projektów;

4. podkreśla wysiłki na rzecz wspierania międzynarodowego wymiaru strategii atlantyckiej, zwłaszcza poprzez pomyślną realizację deklaracji z Galway z 24 maja 2013 r. w sprawie współpracy w rejonie Oceanu Atlantyckiego i deklaracji z Belém z 14 lipca 2017 r. w sprawie współpracy atlantyckiej na rzecz badań i innowacji; przypomina, że międzynarodowy wymiar planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego z 2013 r. oraz wsparcie dla jego realizacji pomagają zrozumieć stałe zmiany zachodzące w Oceanie Atlantyckim, a także ich wpływ na różne społeczności nadbrzeżne;
5. z zalem odnotowuje, że uzyskane całościowe wyniki były wysoce nieadekwatne względem potencjału planu działania, i ubolewa nad brakiem przydziału środków budżetowych i złożonością systemu zarządzania tym planem;
6. zwraca uwagę, że 1200 nowych projektów morskich i inwestycje Komisji¹ o wartości blisko 6 mld EUR nie wynikają w całości z atlantyckiego planu działania z 2013 r.; z zadowoleniem przyjmuje jednak fakt, że strategia atlantycka przyciągnęła niektóre z tych inwestycji i projektów, albo była dla nich była źródłem inspiracji; ubolewa ponadto, że jedynie około 30 % wszystkich projektów to projekty transnarodowe² i że przegląd śródkresowy nie obejmuje rzeczywistego przeglądu projektów wdrożonych w ramach strategii; uważa, że regiony atlantyckie zostały zaangażowane w zbyt małym stopniu w zarządzanie tą strategią;
7. ubolewa nad faktem, że choć w strategii atlantyckiej z 2013 r. uwzględniono sektory zrównoważonego rybołówstwa i akwakultury, pominięto je w dużym stopniu w ocenie śródkresowej Komisji z 2017 r.;

NOWY PLAN DZIAŁANIA 2.0: ZALECENIA DOTYCZĄCE USPRAWNIENÍ

Uwagi ogólne

8. z zadowoleniem przyjmuje przegląd planu działania i zauważa postępy związane z zarządzaniem nim; ubolewa jednak nad różnymi utrzymującymi się nieprawidłowościami;
9. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w nowym planie działania bardziej rygorystycznie określono priorytety w porównaniu z planem działania na rzecz obszaru Oceanu Atlantyckiego na lata 2013–2020; wzywa także do podjęcia działań wynikających bezpośrednio ze strategii w praktyce; sugeruje wprowadzenie konkretnych planów działania lub celów pośrednich dla każdego celu ostatecznego, aby zapewnić bardziej szczegółowe zdefiniowanie działań i ułatwić ich ocenę;
10. ubolewa, że w budżecie UE nie przeznaczono żadnych środków na plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego; zaleca, aby istniejące programy i możliwości finansowania w WRF na lata 2021–2027, takie jak program Interreg, Europejski Fundusz Rozwoju

¹ Komisja Europejska, „The Atlantic Strategy and the 2013-2020 Action Plan” [Strategia atlantycka i plan działania na lata 2013–2020], wg stanu z dnia 20 lipca 2021 r., dostępny pod adresem: <https://atlanticstrategy.eu/en/atlantic-strategy-glance/atlantic-strategy>

² Badanie Komisji z grudnia 2017 r. zatytułowane „Study feeding into the mid-term review of the implementation of the Atlantic Action Plan” [Badanie uzupełniające śródkresowy przegląd wdrażania planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego].

Regionalnego, instrument „Łącząc Europę” i „Horyzont Europa”, promowały przetargi na projekty związane z wielowymiarowymi wyzwaniem i możliwościami regionów atlantyckich;

11. podkreśla znaczenie zwiększenia synergii między różnymi funduszami, strategiami i programami UE, a w szczególności programami zarządzanymi bezpośrednio oraz programami krajowymi i regionalnymi, w celu wsparcia zrównoważonej, solidnej i konkurencyjnej niebieskiej gospodarki w regionach atlantyckich; wzywa Komisję, by rozważyła oznaczanie projektów, które są zgodne z różnymi priorytetami i celami tej nowej strategii, aby ułatwić ich finansowanie z odnośnych programów i funduszy unijnych; wzywa zaangażowane państwa członkowskie i regiony do uwzględniania strategii w programach i funduszach dotyczących polityki spójności, które odnoszą się do tych regionów;
12. ma nadzieję, że strategia będzie sprzyjać wspólnemu planowaniu i rozwijaniu sektorów niebieskiej gospodarki i na obszarze atlantyckim z zastosowaniem najlepszych praktyk w kwestii opartego na współpracy, inkluzywnego i międzysektorowego planowania przestrzennego obszarów morskich; chciałby, aby kwestie środowiskowe i klimatyczne oraz bioróżnorodność stały się centralnym elementem tej strategii i przyczyniły się do osiągnięcia celów Unii w zakresie klimatu i energii oraz do wsparcia energii z morskich źródeł odnawialnych, takiej jak energia pływów i fal oraz morską energią wiatrową;
13. podkreśla znaczenie upowszechniania finansowania ze środków unijnych wśród potencjalnych beneficjentów; wzywa także Komisję do wydania jasnego i uproszczonego przewodnika po wszystkich istniejących możliwościach finansowania; wzywa ponadto Komisję, by rozważyła oznaczanie projektów, aby uwidocznic ich europejski wymiar w oczach społeczeństwa;

Regiony najbardziej oddalone i wyspy

14. ubolewa nad faktem, że wyspy państw członkowskich na Oceanie Atlantyckim, w szczególności w regionach najbardziej oddalonych, zostały tylko zdawkowo wspomniane w nowej strategii atlantyckiej, mimo że obszary te są w dużej mierze zależne od niebieskiej gospodarki pod względem zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego i są źródłem dużej części różnorodności biologicznej w UE;
15. przypomina, że regiony najbardziej oddalone nadają UE prawdziwie atlantycki wymiar i że pełne włączenie tych regionów do strategii jest warunkiem jej powodzenia; dlatego należy je wspierać; przypomina, że należy wziąć pod uwagę ich charakter wyspiarski, oddalenie i niewielkie rozmiary, zgodnie z art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, tak aby wesprzeć prawdziwą integrację społeczną, gospodarczą i terytorialną, a także ich niepowtarzalny potencjał i płynące z nich szczególne korzyści, takie jak geostrategiczne położenie;
16. podkreśla znaczenie opracowania strategii mających na celu zwalczanie ograniczeń regionów atlantyckich wynikających z ich oddalenia lub niskiej gęstości zaludnienia, w szczególności na wyspach należących do państw członkowskich i w regionach najbardziej oddalonych, poprzez promowanie bardziej zrównoważonych połączeń transportowych, położenie kresu uzależnieniu tych regionów od dostaw energii dzięki wykorzystaniu energii ze źródeł odnawialnych, takiej jak energia słoneczna, energia

plywów i energia wiatrowa, oraz poprzez rozwój skoordynowanych sieci informacyjnych;

Przemysł i miejsca pracy

17. zaleca, aby opracować strategię przemysłową na szczeblu atlantyckim, tak aby zdecydowanie uwzględnić w niej solidną zrównoważoność środowiskową i składnik społeczno-gospodarczy niebieskiej gospodarki; proponuje także, aby w planie działania skupić się na rozwoju sztandarowych gałęzi przemysłu, a także na istotnych politykach sektorowych właściwych dla obszaru atlantyckiego lub obszarów, na których dodatkowe zacieśnienie współpracy wokół basenu morskiego mają największy potencjał;
18. apeluje, aby w strategii położono zdecydowany nacisk na tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości; uważa, że w nowej strategii atlantyckiej nie zabezpieczono należycie zasad Europejskiego filaru praw socjalnych; jest zdania, że należy wzmocnić wymiar społeczny strategii; domaga się ambitnego programu socjalnego, aby przeciwdziałać ubóstwu i wykluczeniu społecznemu oraz wspierać tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości, a także w szczególności szkolenie i dostęp młodych ludzi do zawodów związanych z morzem, w obszarach takich jak budowa i naprawa statków, akwakultura i rybołówstwo;

Zrównoważone rybołówstwo

19. żałuje, że w strategii nie wspomniano o zrównoważonym rybołówstwie i akwakulturze, choć sektory te odgrywają istotną rolę społeczno-gospodarczą i środowiskową wzdłuż wybrzeża Atlantyku i w regionach najbardziej oddalonych; wzywa do uwzględnienia tego kluczowego sektora niebieskiej gospodarki w nowej strategii zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie nowego podejścia do zrównoważonej niebieskiej gospodarki w UE; uważa, że odniesienie do tych sektorów powinno zawsze wiązać się z zastosowaniem ekosystemowego podejścia do gospodarki morskiej;
20. ostrzega przed zgubnymi skutkami przełowienia; podkreśla także, że państwa członkowskie i regiony obszaru atlantyckiego muszą podjąć skuteczną współpracę, aby zwalczać nieraportowane nielegalne połowy;
21. podkreśla znaczenie współpracy między Komisją, państwami leżącymi u wybrzeży Atlantyku i agencjami w zakresie ochrony zasobów rybnych, osiągnięcia maksymalnego podtrzymywalnego połowu i położenia kresu przełowieniu;
22. podkreśla, że nowy plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 powinien promować większą synergię ze strategią „Od pola do stołu” i strategią na rzecz bioróżnorodności 2030, tak aby wesprzeć zrównoważoną pod względem środowiskowym, społecznym i gospodarczym, odporną i konkurencyjną niebieską gospodarkę w obszarze atlantyckim;
23. zauważa, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE może zasadniczo zmienić zarówno działalność połowową statków UE na Oceanie Atlantyckim, jak i tradycyjną dynamikę w tym regionie;

Zrównoważona turystyka

24. zwraca uwagę na potrzebę rozwoju zrównoważonej inteligentnej turystyki wysokiej jakości, jako że jest ona kluczowym sektorem niebieskiej gospodarki, i oczekuje, że Parlament i Komisja uruchomią projekt pilotażowy w tym obszarze; apeluje do Komisji o zapewnienie, by plan działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 był odpowiednio skoordynowany ze strategią w zakresie turystyki przybrzeżnej i morskiej, oraz wzywa do natychmiastowego przeprowadzenia ponownej oceny tej strategii; wzywa ponadto Komisję i państwa członkowskie do opracowania nowych form turystyki morskiej i przybrzeżnej, które zwiększą wartość tych obszarów dzięki zróżnicowaniu oferowanych atrakcji przy jednoczesnej ochronie tych obszarów przez zwalczanie szkodliwego wpływu turystyki masowej na linię brzegową, środowisko i dziedzictwo kulturowe; podkreśla znaczenie gospodarki o obiegu zamkniętym w sektorze turystyki dla rozwoju bardziej zrównoważonych praktyk, które będą sprzyjać rozwojowi lokalnemu i lokalnemu zatrudnieniu przez cały rok; zauważa znaczący potencjał turystyki gastronomicznej związany w szczególności z produktami rybołówstwa i akwakultury;
25. podkreśla znaczenie REACT-EU, które może umożliwić regionom atlantyckim nowy start dzięki zrównoważonej turystyce przybrzeżnej, innowacjom i infrastrukturze portowej; przypomina, że należy stworzyć, dostosować lub zmodernizować istniejącą szczególną infrastrukturę morską, taką jak dodatkowe obiekty nawigacyjne i rekreacyjne;

Filar I – Porty jako bramy i ośrodki niebieskiej gospodarki

26. podkreśla znaczenie wzmocnienia roli portów atlantyckich i potrzebę inwestycji w inteligentną infrastrukturę oraz wagę rozwoju i zrównoważonego zarządzania portami, w tym portami ekologicznymi; podkreśla zasadniczą i strategiczną rolę portów jako bram UE, platform logistycznych, ośrodków turystyki, zasobów do generowania i przechowywania energii oraz przemysłu; zauważa potrzebę szybkiego przyjęcia środków, które umożliwią portom ochronę przed skutkami zmiany klimatu, w szczególności podnoszenia się poziomu mórz;
27. wzywa Komisję, państwa członkowskie i ich regiony do wspierania innowacyjnych i zrównoważonych projektów środowiskowych i społeczno-gospodarczych, takich jak instalacja „zielonej” morskiej infrastruktury załadowniczej, w sektorach gospodarki morskiej na Oceanie Atlantyckim, w portach i wokół nich, wzdłuż wybrzeży Oceanu Atlantyckiego i na terenach nadmorskich;
28. apeluje do Komisji, aby uwzględniła w nowym planie działania na rzecz obszaru Oceanu Atlantyckiego więcej środków wspierających połączenia między portami i lotniskami, o ile to możliwe dzięki zwiększeniu ich zrównoważoności, a także rozwój w głębi lądu dzięki wykorzystaniu połączeń multimodalnych; ubolewa nad utrzymywaniem się problemów związanych z interoperacyjnością transportu kolejowego w korytarzu atlantyckim;
29. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ukończenia priorytetowych projektów objętych transeuropejską siecią transportową (TEN-T) korytarza atlantyckiego, zwłaszcza na obszarach transgranicznych oraz w kontekście przyszłych wytycznych

dotyczących TEN-T i instrumentu „Łącząc Europę” (2021–2027), a także do promowania pełnego rozwoju autostrad morskich TEN-T łączących wyspy ze stałym lądem, oraz do inwestowania w nie;

30. apeluje do Komisji i regionów atlantyckich o rozwój strategii na rzecz usuwania wąskich gardeł kolejowych, dalszy rozwój szybkich połączeń kolejowych i równoczesną modernizację konwencjonalnych linii kolejowych, zapewniając transgraniczną ciągłość połączeń, o opracowanie planów przesunięcia multimodalnego w kierunku zrównoważonych środków transportu, o rozwój atlantyckiej autostrady kolejowej, połączenia kolejowo-portowe oraz połączenie ich z innymi głównymi korytarzami TEN-T, w szczególności korytarzami Morze Śródziemne, Morze Północne – Morze Śródziemne i Ren – Alpy, a także z innymi liniami korytarza atlantyckiego, z uwzględnieniem celów Europejskiego Zielonego Ładu i unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030; z zadowoleniem odnotowuje plany dostosowania korytarzy morskich między Europą a Irlandią w następstwie brexitu, a w szczególności włączenie Irlandii do korytarza atlantyckiego;
31. z zadowoleniem przyjmuje działania krajowych i regionalnych zainteresowanych stron na rzecz utrzymania i zwiększenia poziomu bezpieczeństwa infrastruktury dzięki wdrożeniu odpowiednich przepisów, współpracy i dzieleniu się najlepszymi praktykami;
32. wzywa Komisję, aby zwiększyła dekarbonizację transportu morskiego jako sposobu promowania inwestycji na rzecz zwiększenia zrównoważonego rozwoju; wzywa Komisję i sektor transportu morskiego do oceny korzyści płynących z ustanowienia unijnego partnerstwa na rzecz transportu morskiego w celu wspierania innowacji w sektorze, przyczynienia się do dekarbonizacji, stworzenia infrastruktury do załadunku, magazynowania i dostaw paliw alternatywnych w portach i terminalach towarowych, a także do opracowania planów gospodarowania odpadami dla portów atlantyckich;

Filar II – Przyszłościowe „niebieskie” umiejętności oraz wiedza na temat oceanów

33. podkreśla potrzebę stworzenia sieci obejmujących uniwersytety i centra kształcenia w dziedzinie badań i szkoleń związanych z tematyką morską i z zainteresowaniem odnotowuje możliwości oferowane przez program Erasmus+ na lata 2021–2027 dzięki nowym inicjatywom europejskich sojuszy uniwersyteckich i centrów doskonałości zawodowej; zachęca do dalszego rozwoju sieci Europejskich Niebieskich Szkół; podkreśla, że szczególne kształcenie i szkolenie w dziedzinie niebieskiej gospodarki, w tym za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, przyczyniłyby się do podniesienia świadomości na temat ekosystemów morskich i potrzeby ich ochrony przez rozwiązanie problemu odpadów morskich;
34. podkreśla ważną rolę zapobiegania wczesnemu przerwaniu nauki oraz wagę kształcenia formalnego i pozaformalnego w ulepszaniu umiejętności społeczności morskich; zachęca także do wysiłków, by skoordynować działania różnych odnośnych sektorów w celu wspierania inkluzywnego i konkurencyjnego niebieskiego wzrostu;
35. podkreśla znaczenie uruchomienia projektów pilotażowych w regionie atlantyckim w dziedzinie gospodarki morskiej i wiedzy, w regionach najbardziej oddalonych i innych, z udziałem uniwersytetów, ośrodków badawczych i szkół morskich;

36. z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie intensywności badań w dziedzinie biotechnologii morskiej ze względu na ich potencjalne zastosowanie w przemyśle i medycynie; przypomina, że innowacyjne projekty i inicjatywy mogą przyczynić się do rozwoju zdolności badawczych, tworzenia sieci kontaktów i dzielenia się najlepszymi praktykami;

Filar III – Energia z morskich źródeł odnawialnych

37. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy na rzecz szybszego dostosowania do zmiany klimatu oraz osiągnięcia celu neutralności kontynentu pod względem emisji dwutlenki węgla do 2050 r., takie jak atlantycki sojusz na rzecz umiejętności oraz zachęty wspierające budowanie infrastruktury do pozyskiwania energii z morskich i śródlądowych źródeł odnawialnych; podkreśla znaczenie współpracy między państwami leżącymi u wybrzeży Atlantyku w dziedzinie badań i rozwoju w nowych sektorach energii ze źródeł odnawialnych, takich jak energia słoneczna, energia pływów i fal oraz energia wiatrowa; ubolewa nad dalszym słabym rozwojem w zakresie energii z morskich źródeł odnawialnych w regionie atlantyckim;
38. zwraca uwagę, że zreorganizowana niebieska gospodarka w obszarze atlantyckim może przyczynić się do przejścia na czystą energię dzięki wykorzystaniu rosnącego potencjału odnawialnych źródeł energii na morzu oraz bardziej zrównoważonemu zarządzaniu przestrzenią morską zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem, w którym podkreśla się zasadniczą rolę produkcji energii ze źródeł odnawialnych na morzu dla przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu;

Filar IV – Zdrowy ocean i odporne wybrzeża

39. ubolewa, że w planie działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 i jego filarach nie wspomniano o wdrożeniu podejścia ekosystemowego do gospodarki morskiej zgodnie z wymogami dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej¹, oraz wskazuje, że powinno ono mieć zastosowanie do wszystkich rodzajów działalności wchodzących w skład niebieskiej gospodarki;
40. popiera badanie dna oceanu i wzywa Komisję i regiony atlantyckie, by w ramach filaru IV planu działania wsparły duży wspólny projekt oczyszczenia Oceanu Atlantyckiego i jego dna, badania oceanograficzne i obserwacje dna oceanu oraz zrównoważone środki zapobiegania zanieczyszczeniom; apeluje w tym kontekście, o większą liczbę działań w zakresie środków innowacji morskich przyczyniających się do ochrony i dekarbonizacji morskich zasobów, takich jak obniżenie emisji dwutlenku węgla przez statki;
41. uważa, że gospodarka o obiegu zamkniętym powinna obejmować zbieranie odpadów morskich i ponowne wprowadzanie ich do gospodarki; wzywa Komisję do wsparcia budowy ośrodków zbierania i przetwarzania tworzyw sztucznych i innych odpadów morskich, w szczególności w atlantyckich regionach najbardziej oddalonych, które

¹ Z art. 1 tej dyrektywy wynika, że podejście ekosystemowe musi być stosowane w sposób gwarantujący, że „zbiorowy nacisk wywierany przez tego typu działalność utrzymywany jest na poziomie umożliwiającym osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego środowiska i że możliwości ekosystemów morskich reagowania na zmiany wywołane przez człowieka nie są zagrożone, umożliwiając jednocześnie trwałe użytkowanie zasobów i usług morskich przez obecne i przyszłe pokolenia”.

zmagają się z poważnymi skutkami odpadów przynoszonych przez prądy morskie; apeluje o ustanowienie w jednym z atlantyckich regionów najbardziej oddalonych ośrodka przeciwdziałania zanieczyszczeniu morza i zwalczania zanieczyszczenia;

42. apeluje do Komisji i państw członkowskich oraz ich regionów o poprawę zdolności zapobiegania ryzyku i zarządzania nim w razie wypadków na morzu i lądzie oraz klęsk żywiołowych; wzywa Komisję do ścisłej współpracy z Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego, aby wspierać państwa członkowskie w ograniczaniu zagrożeń środowiskowych związanych z żeglugą oraz w poprawie ogólnej równoważoności i bezpieczeństwa sektora morskiego;
43. z zadowoleniem przyjmuje zawarte w planie działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 odniesienie do mapowania i ochrony lub rekultywacji przybrzeżnych terenów podmokłych jako część celu 6 dotyczącego osiągnięcia większej odporności wybrzeży; wzywa Komisję do dopilnowania, aby na tych obszarach istniały skuteczne plany zarządzania;
44. podkreśla znaczenie specjalnych programów Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego/Interreg ukierunkowanych w szczególności na łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej oraz na ocenę zagrożeń hydrogeologicznych na obszarach przybrzeżnych i terenach podmokłych oraz zapobieganie takim zagrożeniom;
45. wzywa Komisję do opracowania we współpracy z Międzynarodową Organizacją Morską ambitnych inicjatyw oraz planu działania dotyczącego dekarbonizacji statków w oparciu o dogłębną ocenę skutków;
46. apeluje do Komisji i państw członkowskich o tworzenie rozległych stref chronionych i podkreśla znaczenie ochrony wszystkich gatunków morskich; podkreśla, że chronione obszary morskie nie tylko chronią ekosystemy morskie, ale również odgrywają rolę w łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowywaniu się do niej oraz przyczyniają się do zdrowia i odporności oceanów; ponawia apel Komisji zawarty w strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 r. dotyczący objęcia ochroną co najmniej 30 % obszarów morskich w UE, w tym za pomocą obszarów odbudowy stad ryb, przewidzianych w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, i zapewnienia wysokiego poziomu ochrony dla co najmniej 10 % wód UE¹;
47. podkreśla znaczenie wzajemnego dostosowania wysiłków Komisji i państw członkowskich na rzecz poprawy zdrowia oceanów i zarządzania nimi oraz promowania zrównoważonego zarządzania ich zasobami, jak określono w deklaracjach z Galway i Belém;
48. podkreśla znaczenie sprawozdania dotyczącego planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego pt. „Misja Starfish 2030: odbudujmy nasze oceany i zasoby wodne”; apeluje także o środki wsparcia i koordynację z państwami członkowskimi i ich

¹ W unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 przewidziano objęcie ochroną prawną co najmniej 30 % unijnych obszarów lądowych i 30 % unijnych obszarów morskich oraz wprowadzenie korytarzy ekologicznych (co oznacza dodatkowe 4 % obszarów lądowych i 19 % obszarów morskich w porównaniu z obecną sytuacją). Ponadto wprowadzono na jej mocy ścisłą ochronę 10 % obszarów lądowych i 10 % obszarów morskich UE (obecnie tylko 3 % obszarów lądowych i mniej niż 1 % obszarów morskich podlega ścisłej ochronie).

regionami przy wdrażaniu polityk zmierzających do osiągnięcia pięciu celów ogólnych: wiedzy, regeneracji, zerowego zanieczyszczenia, dekarbonizacji i zarządzania;

Zarządzanie

49. z zadowoleniem przyjmuje większy udział regionów atlantyckich w zarządzaniu strategią atlantycką, możliwość zapraszania przez delegacje krajowe swoich regionów do udziału w komitetach strategicznych ds. prac nad strategią atlantycką oraz włączenie Konferencji Peryferyjnych Regionów Nadmorskich jako doradcy; w tym kontekście zwraca uwagę, że regiony, miasta i gminy przybrzeżne mogą znacząco przyczynić się do realizacji tego planu działania;
50. zachęca do włączenia przedstawicieli wszystkich zainteresowanych regionów do delegacji krajowych oraz do zaproszenia atlantyckich terytoriów zamorskich i państw atlantyckich spoza UE do udziału w strategii;
51. przypomina udany model strategii alpejskiej pod względem struktury zarządzania;
52. proponuje, aby co najmniej raz do roku organizować spotkania między państwami członkowskimi i regionami zaangażowanymi w strategię, Komisją, Parlamentem i wszystkimi zainteresowanymi stronami, by usprawnić koordynację i zapewnić częste monitorowanie środków zastosowanych przez każdy z regionów; uważa, że należy zapewnić większą widoczność nowej struktury zarządzania i przyszłych spotkań;
53. zaleca, aby strony strategii atlantyckiej oraz członkowie komitetu monitorującego program Interreg dotyczący obszaru Oceanu Atlantyckiego ustalili wspólne cele i procedury podejmowania decyzji, tak aby usprawnić wdrażanie rozwiązań służących podejmowaniu regionalnych wyzwań dotyczących innowacji, zasobooszczędności, środowiska i kultury, co przyczyni się do wsparcia rozwoju regionalnego i zrównoważonego rozwoju; podkreśla, że program Interreg dotyczący obszaru Oceanu Atlantyckiego nie ma zdolności administracyjnych ani finansowych, aby stać się jedynym źródłem finansowania projektów objętych strategią atlantycką;
54. wzywa Komisję, by w odniesieniu do celów szczegółowych strategii atlantyckiej skupiła się na najsłabiej rozwiniętych obszarach regionu atlantyckiego; uważa, że bardzo ważne jest zwiększenie liczby przetargów na specjalistyczne projekty w regionach atlantyckich, w tym projekty transatlantyckie na małą, średnią i dużą skalę, w dziedzinie mniej zaawansowanych priorytetów społeczno-gospodarczych strategii atlantyckiej; przypomina w tym kontekście, jak ważne jest, by w pełni przestrzegać zasady partnerstwa, zgodnie z którą partnerzy społeczno-gospodarczy i inne zainteresowane strony biorą udział w sporządzaniu programów polityki spójności w regionach atlantyckich, również w celu zapewnienia lepszego planowania i realizacji projektów w terenie;
55. wzywa państwa członkowskie, aby we współpracy z organami regionalnymi i lokalnymi, a także z innymi zainteresowanymi podmiotami, bardziej zaangażowały się i wdrożyły wspólne projekty strategiczne; podkreśla znaczenie strategicznych sektorów objętych tym planem działania, takich jak sektor transportu, energii, zrównoważonej turystyki, ochrony środowiska, zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, a także badań naukowych i edukacji;

56. uważa, że organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną środowiska, których działalność jest bezpośrednio związana z morzem, powinny być bardziej zaangażowane w tworzenie, promowanie i realizację nowych projektów w dziedzinie edukacji i w innych sektorach, takich jak ochrona ekosystemów Atlantyku i różnorodności biologicznej;
57. wzywa strony strategii na rzecz Atlantyku do opracowania, przy wsparciu Komisji, specjalnej platformy informacyjnej, która służyłaby do wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk mających znaczenie dla planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0;
58. domaga się, by Komisja dokonała przeglądu obecnej strategii w związku z poważnymi niedociągnięciami, które stwierdzono;

W kierunku makroregionu atlantyckiego

59. przypomina, że w swoich konkluzjach z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wdrożenia strategii makroregionalnych UE Rada potwierdziła otwartość na utworzenie nowych makroregionów; wzywa Radę Europejską do upoważnienia Komisji do ustanowienia modelu makroregionu atlantyckiego, który wzmocniłby włączenie władz regionalnych i rolę atlantyckich regionów najbardziej oddalonych w zarządzaniu strategią atlantycką, realizowałby ambitne projekty na rzecz obszaru Oceanu Atlantyckiego, zapewniłby lepszą koordynację wykorzystania funduszy UE w regionach, a także działałby w sposób zintegrowany, koncentrując się na synergii między wymiarem morskim a spójnością gospodarczą, społeczną i terytorialną;
 60. wzywa Komisję do przeprowadzenia dogłębnej analizy korzyści dla państw członkowskich i ich regionów, które wynikają z wdrożenia makroregionu atlantyckiego; analiza ta powinna służyć sprostaniu wspólnym wyzwaniom, przed którymi stoją te regiony; wzywa Komisję do uwzględnienia specyfiki regionów najbardziej oddalonych w planie działania oraz w analizie dotyczącej utworzenia makroregionu atlantyckiego; podkreśla także potrzebę należytego uwzględnienia ich specyfiki poprzez opracowanie dla każdego basenu – Morza Karaibskiego, Amazonki i Makaronezji – specjalnych strategii ukierunkowanych na szczególne wyzwania regionów najbardziej oddalonych, tak aby zagwarantować, że żaden region nie zostanie pominięty;
-
- ◦
61. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, państwom członkowskim i parlamentom regionalnym Francji, Irlandii, Portugalii i Hiszpanii zaangażowanym w realizację strategii, a także Komitetowi Regionów i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.

UZASADNIENIE

W strategii atlantyckiej ustanowiono bardziej ambitną, otwartą i skuteczną współpracę w obszarze Oceanu Atlantyckiego oraz określono wyzwania i możliwości stojące przed tym regionem. Sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje pierwszą strategię atlantycką oraz pracę wszystkich instytucji i innych podmiotów na różnych szczeblach.

Sprawozdawca zwraca jednak uwagę na słabe wyniki poprzedniego planu działania i ubolewa, że ostatecznie wsparcie uzyskało niewiele projektów. Był to niewątpliwie pierwszy ważny krok, który dostatecznie wcześniej wykazał potrzebę poprawy architektury przyszłego planu działania, wzmocnienia zarządzania i większego zaangażowania regionów.

Nowy plan działania stanowi znaczący krok naprzód. Regiony atlantyckie biorą większy udział w zarządzaniu, został wzmocniony mechanizm pomocy, a selektywność priorytetów uległa poprawie. Utrzymującym się słabym punktem jest brak środków na strategię atlantycką.

Przed obszarem Oceanu Atlantyckiego stoją obecnie jeszcze większe wyzwania. Należy pilnie przeciwdziałać kryzysowi społeczno-gospodarczemu, który zaostrzył się w wyniku obecnej pandemii oraz brexitu. Trzeba też stawić czoła zagrożeniom ekosystemowym, promować neutralność klimatyczną i szukać rozwiązań wobec nowych peryferyjnych sytuacji kryzysowych.

W swoim sprawozdaniu z inicjatywy własnej sprawozdawca zachęca do rozwijania strategii atlantyckiej w kierunku stworzenia makroregionu atlantyckiego w celu poprawy zarówno koordynacji między wyzwaniami na lądzie i na morzu, jak i zapewnienia wielopoziomowego zarządzania oraz racjonalizacji różnych źródeł finansowania.

26.5.2021

OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie nowego podejścia do strategii morskiej na rzecz Oceanu Atlantyckiego
(2020/2276(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej (*): Izaskun Bilbao Barandica

(*) Zaangażowana komisja – art. 57 Regulaminu

WSKAZÓWKI

Komisja Transportu i Turystyki zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając porozumienie przyjęte w Paryżu podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP 21) w dniu 12 grudnia 2015 r. (porozumienie paryskie),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowany „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030: Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej²⁵,
 - uwzględniając dyrektywę 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim²⁶,
- A. mając na uwadze, że niebieska gospodarka w Oceanie Atlantyckim wygenerowała 73,4 mld EUR wartości dodanej brutto, co stanowi 36% wartości dodanej brutto niebieskiej gospodarki UE, oraz zapewniła zatrudnienie 1,29 mln osób w 2017 r.;
- B. mając na uwadze, że sektor niebieskiej gospodarki musi przyczyniać się do przejścia na czystą energię, w szczególności poprzez eksplorację odnawialnych źródeł energii,

²⁵ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0078.

²⁶ Dz.U. L 288 z 6.11.2007, s. 27.

zwiększanie ich potencjału na obszarach morskich oraz bardziej zrównoważone zarządzanie ułatwiające ochronę i restytucję ekosystemów morskich;

- C. mając na uwadze, że w sprawozdaniu specjalnym Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) w sprawie oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie wskazano różne zagrożenia dla morza i linii brzegowej; mając na uwadze, że UE musi przygotować skuteczniejszą odpowiedź na zagrożenia i sytuacje nadzwyczajne, takie jak zanieczyszczenie mórz, w tym również spowodowane wypadkami, a także na problem podnoszenia się poziomu mórz i oceanów;
- D. mając na uwadze, że oprócz partnerów handlowych UE, takich jak Azja i Ameryka Północna, region Ameryki Łacińskiej i Karaibów jest piątym co do wielkości partnerem handlowym UE; mając na uwadze, że region Ameryki Łacińskiej i Karaibów jest piątym pod względem wielkości partnerem handlowym UE oraz że UE jest największym inwestorem i drugim partnerem handlowym regionu Ameryki Łacińskiej i Karaibów, co powoduje znaczące przepływy w transporcie morskim między tymi dwoma regionami;
- E. mając na uwadze, że większa koordynacja i współpraca między regionami atlantyckimi stanowi jedyny sposób złagodzenia skutków obecnego kryzysu związanego z COVID-19, zmiany klimatu i utraty różnorodności biologicznej oddziałujących na siedliska oceaniczne i społeczności nadbrzeżne oraz efektów ubocznych brexitu;
- F. mając na uwadze, że obecny kryzys silnie wpływa na kilka sektorów niebieskiej gospodarki, w szczególności na turystykę przybrzeżną i morską; mając na uwadze, że niebieska gospodarka musi być wykorzystywana strategicznie, aby pomóc naprawić gospodarcze i społeczne szkody spowodowane pandemią COVID-19;
- G. mając na uwadze, że plan działania przyjęty przez Komisję w celu aktualizacji strategii morskiej na rzecz Atlantyku zawiera takie same zasady, jakie określono w Europejskim Zielonym Ładzie i w strategii cyfrowej oraz uwzględnia cele zrównoważonego rozwoju ONZ;
- H. mając na uwadze, że ochrona i restytucja ekosystemów morskich jest dla ludzkości niezbędna, gdyż jest kluczowa dla światowego bezpieczeństwa żywnościowego i zdrowia ludzkiego oraz jako źródło działalności gospodarczej obejmującej rybołówstwo, transport, handel, turystykę, energię odnawialną i produkty zdrowotne, które powinny opierać się na zasadzie zrównoważonego rozwoju;
- I. mając na uwadze, że „zielona” żegluga i innowacyjna działalność portowa przyczynią się do zmniejszenia śladu węglowego i środowiskowego UE;
- J. mając na uwadze, że Ocean Atlantycki od dawna ma duże znaczenie strategiczne dla Europy, ponieważ posiada potencjał, który można znacznie wzmocnić przez rozwój naukowy i technologiczny;
- 1. popiera zasadę zrównoważonego rozwoju jako główną siłę napędową wzrostu gospodarczego w UE, a zwłaszcza na obszarze Atlantyku, poprzez transport morski, przemysł stoczniowy, biotechnologię, rybołówstwo i akwakulturę, zrównoważoną turystykę, morską energię wiatrową, energię fal i pływów; wzywa Komisję do promowania badań, rozwoju i innowacji opartych na nauce jako narzędzi, które

przyczyniają się do przejścia na czystą energię dzięki używaniu odnawialnych źródeł energii, paliw alternatywnych i dywersyfikacji źródeł energii w UE, oraz które mogą też połączyć terytorialne strategie inteligentnej specjalizacji mające kluczowe znaczenie dla nowych przemysłowych łańcuchów wartości;

2. zwraca uwagę, że zreorganizowana niebieska gospodarka w obszarze atlantyckim może przyczynić się do przejścia na czystą energię dzięki wykorzystaniu rosnącego potencjału odnawialnych źródeł energii na morzu oraz bardziej zrównoważonemu zarządzaniu przestrzenią morską zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem, w którym podkreśla się zasadniczą rolę produkcji energii ze źródeł odnawialnych na morzu dla przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu; podkreśla w związku z tym znaczenie strategii dotyczącej morskiej energii wiatrowej dla osiągnięcia neutralności klimatycznej; podkreśla w tym kontekście dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych; wzywa Komisję do dopilnowania, by UE utrzymała wiodącą pozycję technologiczną, zatrzymała najzdolniejszych pracowników i zapewniła przystępną cenowo czystą energię przy uwzględnieniu potencjalnego wpływu, w tym związanego ze zmianą klimatu, na środowisko morskie;
3. wzywa Komisję i przemysł do oceny korzyści płynących z ustanowienia europejskiego partnerstwa na rzecz transportu morskiego w celu wspierania innowacji w sektorze, przyczynienia się do dekarbonizacji, stworzenia infrastruktury do ładowania i dostarczania paliw alternatywnych w portach i terminalach towarowych oraz opracowania planów gospodarowania odpadami dla portów atlantyckich; przypomina o znaczeniu zachęcania do tworzenia łańcuchów wartości dla opłacalnych ekonomicznie i zrównoważonych produktów, procesów i przedsiębiorstw oraz inwestowania w te łańcuchy w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej, efektywnego gospodarowania zasobami, zakładów recyklingu i obiegu zamkniętego, przy jednoczesnym utrzymaniu i rozwijaniu międzynarodowej konkurencyjności; wzywa Komisję do zbadania dalszych możliwości rozwiązania problemów związanych z zanieczyszczeniem plastikiem, odpadami i hałasem;
4. podkreśla, że wysiłki UE w zakresie odbudowy muszą koncentrować się na celu zrównoważonego rozwoju, zgodnie z Zielonym Ładem, oraz celu konkurencyjności i wzrostu; wzywa Komisję do uwzględnienia w swojej strategii przystosowania się do zmiany klimatu i jej licznych konsekwencji dla obszaru atlantyckiego;
5. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ukończenia priorytetowych projektów objętych transeuropejską siecią transportową (TEN-T) Łuku Atlantyckiego, zwłaszcza na obszarach transgranicznych oraz w kontekście przyszłych wytycznych dotyczących TEN-T i instrumentu „Łącząc Europę” (2021-2027), a także do promowania rozwoju autostrad morskich TEN-T i kompleksowego systemu transportu multimodalnego w regionie atlantyckim oraz inwestowania w nie; uważa, że projekty powinny w szczególności sposób uwzględniać specjalne potrzeby w zakresie łączności i dostępności peryferyjnych, wyspiarskich i najbardziej oddalonych regionów Atlantyku; podkreśla potrzebę priorytetowego traktowania, tam gdzie jest to geograficznie wykonalne, najbardziej zrównoważonych rodzajów transportu, takich jak kolej, transport morski i żegluga śródlądowa;
6. podkreśla fakt, że różne strategie makroregionalne skutecznie ułatwiają współpracę,

odbudowę i efektywne wykorzystanie programów UE, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Interreg oraz strategii inteligentnej specjalizacji; w związku z tym wzywa Komisję do opracowania makroregionalnej strategii na rzecz Atlantyku w oparciu o obecną strategię na rzecz basenu morskiego dla Atlantyku we współpracy z organami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, oraz angażowania głównych zainteresowanych stron, takich jak podmioty gospodarcze i społeczne, społeczeństwo obywatelskie, społeczność akademicka i organizacje pozarządowe; wzywa Komisję, by wykorzystwała zrównoważoną i sprzyjającą włączeniu społecznemu spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną na tym obszarze geograficznym, uwzględniając przy tym Europejski Zielony Ład i strategię na rzecz bioróżnorodności; podkreśla, że zarządzanie tą strategią musi również opierać się na zasadzie wielopoziomowego sprawowania rządów, aby zapewnić skuteczne uczestnictwo podmiotów szczebla regionalnego; podkreśla znaczenie specjalnych programów ukierunkowanych w szczególności na łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej oraz na ocenę zagrożeń hydrogeologicznych na obszarach przybrzeżnych i terenach podmokłych oraz zapobieganie takim zagrożeniom;

7. podkreśla, że korytarz atlantycki, jako część sieci bazowej TEN-T, będzie musiał zostać ukończony do 2030 r., i przypomina o wyjątkowym wymiarze morskim korytarza atlantyckiego ze względu na jego ważne morskie porty główne; ubolewa jednak, że w wielu portach brakuje multimodalnych połączeń z lądem, a zwłaszcza linii szybkich i konwencjonalnych, które zapewniłyby transgraniczne połączenia kolejowe między Półwyspem Iberyjskim a resztą sieci UE; podkreśla również, że problemy z interoperacyjnością wpływają na transport kolejowy w tym korytarzu;
8. apeluje o poprawę multimodalnych połączeń korytarza atlantyckiego z innymi korytarzami sieci TEN-T, w szczególności z korytarzami: Morze Śródziemne, Morze Północne–Morze Śródziemne i Ren–Alpy; przypomina o zewnętrznym wymiarze korytarza atlantyckiego ze względu na jego położenie geograficzne wzdłuż światowych szlaków morskich i wzywa do pełnego wykorzystania zewnętrznego wymiaru korytarza atlantyckiego, który poprawi łańcuch logistyczny ukierunkowany do UE oraz z jej terytorium w ramach globalnych dzięki położeniu geograficznemu wzdłuż światowych szlaków morskich;
9. wzywa Komisję do skoncentrowania się na dalszych sposobach zwiększenia dekarbonizacji transportu morskiego w celu promowania inwestycji na rzecz zrównoważonego rozwoju; wzywa w związku z tym do przejścia na bardziej zrównoważony i multimodalny system transportu, do stosowania paliw alternatywnych, takich jak odnawialne źródła energii, urządzeń i infrastruktury do tankowania, do renowacji istniejącej infrastruktury, do ukończenia infrastruktury objętej Łukiem Atlantyckim sieci TEN-T, do optymalizacji zawinięć do portów, do odnowy floty w transporcie wodnym, do środków technicznych i operacyjnych mających na celu poprawę efektywności energetycznej statków, do modernizacji, cyfryzacji i automatyzacji transportu morskiego oraz do przejścia na model biznesowy oparty na gospodarce o obiegu zamkniętym; wzywa Komisję do zabezpieczenia inwestycji odpowiadających tym ambicjom;
10. wzywa Komisję do opracowania we współpracy z Międzynarodową Organizacją Morską (IMO) ambitnych inicjatyw oraz planu działania dotyczącego dekarbonizacji statków w oparciu o dogłębną ocenę skutków;

11. podkreśla, że potencjalne włączenie transportu morskiego do unijnego systemu handlu emisjami (ETS) powinno być należycie uzasadnione i oparte na dogłębnej ocenie skutków;
12. zwraca uwagę na potrzebę określenia szczegółowych celów w zakresie wdrażania energii z morskich źródeł odnawialnych w regionach atlantyckich, z uwzględnieniem ich wpływu na środowisko w sektorach transportu i turystyki;
13. podkreśla geostrategiczne położenie regionów najbardziej oddalonych i ich ważną rolę w realizacji tej strategii; uważa w związku z tym, że finansowanie tych regionów i ich dostęp do funduszy muszą opierać się na ich cechach szczególnych, zgodnie z art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
14. wzywa Komisję do ścisłej współpracy z Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA), aby wspierać państwa członkowskie w ograniczaniu zagrożeń środowiskowych związanych z żegluga oraz w poprawie ogólnej zrównoważoności i bezpieczeństwa sektora morskiego; wzywa również Komisję do ustanowienia systemu ostrzegania i pomiarów dotyczącego coraz częstszych i coraz groźniejszych sztormów i powodzi, które są skutkiem zmiany klimatu; podkreśla w związku z tym, że EMSA powinna otrzymać odpowiednie środki na utworzenie takiego systemu i zarządzanie nim; wzywa Komisję do podjęcia działań w celu zapobiegania zanieczyszczaniu mórz oraz wykorzystania systemu EMSA „SafeSeaNet”;
15. podkreśla, że inwestycje w koordynację i współpracę między portami morskimi, które pełnią rolę bram i węzłów komunikacyjnych dla przewozu osób i transportu towarów, są priorytetem niebieskiej gospodarki; podkreśla, że porty muszą odgrywać kluczową rolę w przechodzeniu na multimodalność i zrównoważony charakter ekoturystyki przybrzeżnej, akwakultury, przemysłu stoczniowego, logistyki i infrastruktury dla rozwoju energii z morskich źródeł odnawialnych oraz morskiego przemysłu, aby móc zadbać o to, by wszystkie części regionu mogły skorzystać na rozwoju inteligentnego i zrównoważonego transportu morskiego, oraz by osiągnąć zrównoważony rozkład wzrostu na całym terytorium;
16. podkreśla, że w komunikacie Komisji „Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności” porty uznano za kluczowe dla połączeń międzynarodowych, dla europejskiej gospodarki oraz dla regionów, w których te porty się znajdują; podkreśla ponadto, że porty i transport morski mają istotne znaczenie dla przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność zgodnie z celami Europejskiego Zielonego Ładu; przypomina Komisji i państwom członkowskim, że potrzebne są dalsze inwestycje, aby porty stały się multimodalnymi węzłami mobilności i transportu, a także polami testowymi w zakresie ponownego wykorzystania odpadów i gospodarki o obiegu zamkniętym; podkreśla, że porty mogłyby w krótkim czasie stać się obszarami ekologicznymi; wzywa Komisję do opracowania ram działań, które powinny podjąć porty, aby stać się węzłami czystej energii dla zintegrowanych systemów elektrycznych, wodoru i innych alternatywnych paliw, oraz podmiotami o niskim poziomie emisji; apeluje też o publiczne i prywatne inwestycje w portach położonych wzdłuż wybrzeża Atlantyku, aby skoncentrować się na brakujących połączeniach z lądem, w celu ogólnym, którym jest nadanie portom charakteru platform logistycznych i strategicznych klastrów transportu multimodalnego, wytwarzania, magazynowania i dystrybucji energii, a także turystyki;

17. podkreśla znaczenie wzmocnienia roli portów atlantyckich i potrzebę inwestycji w inteligentną infrastrukturę oraz wagę rozwoju i zrównoważonego zarządzania portami, w tym portami ekologicznymi, co powinno zapewnić większe możliwości dostosowania się do wzrostu handlu; podkreśla też znaczenie wzmocnienia roli operatorów portów jako katalizatorów działalności gospodarczej w ramach niebieskiej gospodarki, aby zmobilizować finansowanie inteligentnej infrastruktury i umożliwić uzupełnianie oraz monitorowanie wzrostu handlu; podkreśla w związku z tym potrzebę zainstalowania infrastruktury do ładowania i uzupełniania paliw alternatywnych w portach i terminalach towarowych, co znacznie poprawiłoby jakość powietrza i wody na obszarach przybrzeżnych; podkreśla również potrzebę wzmocnienia zrównoważonego transportu morskiego i innowacyjnej działalności portowej w celu zmniejszenia ich śladu węglowego i środowiskowego; przypomina w tym kontekście znaczenie przyjęcia zintegrowanego podejścia do zarządzania strefami morskimi, przybrzeżnymi i w głębi lądu, w szczególności poprzez wspieranie planów niebieskiej mobilności promujących usługi transportu intermodalnego, inteligentne laboratoria mobilności oraz zrównoważone szlaki turystyczne na Atlantyku;
18. wzywa Komisję, aby we współpracy z organami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi przedstawiła plan obejmujący odpowiednie środki na szczeblu europejskim w celu zajęcia się wpływem zmiany klimatu na podnoszenie się poziomu mórz i oceanów oraz na ujścia rzek i zaproponowała rozwiązania w zakresie dostosowania portów, infrastruktury i obszarów przybrzeżnych do zapobiegania katastrofom; z zadowoleniem przyjmuje pozytywne aspekty środowiskowe strategii na rzecz Oceanu Atlantyckiego, w tym utworzenie sieci ekologicznych portów, oraz skoncentrowanie się na rozwoju energii ze źródeł odnawialnych i środkach ochrony wybrzeża; zwraca uwagę, że zdrowe ekosystemy przybrzeżne odgrywają istotną rolę w przystosowaniu się do zmiany klimatu, zwłaszcza w kontekście podnoszącego się poziomu mórz i oceanów oraz coraz częstszych gwałtownych zjawisk pogodowych; podkreśla w związku z tym znaczenie zarządzania ryzykiem klimatycznym i działań w zakresie adaptacji niezbędnych do ochrony społeczności i siedlisk przybrzeżnych oraz różnorodności biologicznej na wybrzeżach; wzywa też Komisję do opracowania różnych scenariuszy dla morskich szlaków handlowych oraz do podjęcia odpowiednich środków w celu przygotowania się na wzrost poziomu mórz i oceanów oraz gwałtowne zjawiska pogodowe;
19. popiera zrównoważone praktyki w turystyce przybrzeżnej i morskiej, ponieważ mają one zasadnicze znaczenie dla konkurencyjności i odporności obszaru atlantyckiego i tworzenia miejsc pracy o wysokiej wartości, koncentrujących się na wzajemnie uznawanym niebieskim kształceniu i szkoleniu zawodowym z dedykowanym programem „Niebieski Erasmus”, aby przyciągnąć młode talenty do wszystkich sektorów niebieskiej gospodarki w regionie, takich jak przemysł stoczniowy, energetyka, gospodarka o obiegu zamkniętym, sektor morski i zrównoważona turystyka, oraz w celu ustanowienia atlantyckiego kampusu dla kształcenia i szkoleń w dziedzinie STEM (nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria i matematyka) związanych z niebieską gospodarką i Europejskim Zielonym Łądem;
20. podkreśla, że nowa strategia powinna być czynnikiem stymulującym tworzenie miejsc pracy w społecznościach przybrzeżnych w regionie atlantyckim, głównie w transporcie i turystyce; zwraca się do Komisji o podjęcie działań w celu poprawy warunków pracy i zatrudnienia pracowników na morzu, aby zwiększyć atrakcyjność sektora; podkreśla, że wysokim standardom środowiskowym powinny towarzyszyć wysokie standardy

społeczne zarówno dla portów, jak i pracowników statków; przypomina o potrzebie regularnych kursów szkoleniowych oraz podnoszenia i uzupełniania kwalifikacji marynarzy;

21. podkreśla potrzebę opracowania działań łączących strategię morską z sektorem turystycznym oraz zwraca uwagę na konieczność promowania zrównoważonych praktyk w turystyce przybrzeżnej i morskiej; wzywa Komisję do dalszego rozwoju turystyki morskiej i przybrzeżnej w sposób zapewniający ochronę siedlisk morskich i przybrzeżnych; podkreśla znaczenie gospodarki o obiegu zamkniętym w sektorze turystyki, która to gospodarka powinna być zasadą przewodnią wraz z działaniami zmierzającymi do zerowego zanieczyszczenia, efektywności energetycznej i ochrony różnorodności biologicznej, co stanowiłoby element rozwijania bardziej zrównoważonych praktyk, które będą sprzyjać rozwojowi lokalnemu i lokalnemu zatrudnieniu przez cały rok;
22. wzywa Komisję do opracowania obszarów pilotażowych, na których możliwe byłoby badanie metod ochrony wybrzeża i propagowanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody; wzywa państwa członkowskie do zaproponowania włączenia do ich umowy o partnerstwie konkretnych programów i działań wspierających wolne od odpadów obszary i społeczności przybrzeżne;
23. podkreśla potrzebę ochrony i promowania atrakcyjności przybrzeżnych obszarów Oceanu Atlantyckiego i regionów najbardziej oddalonych, ich krajobrazów i dziedzictwa kulturowego poprzez całościowe podejście, które może obejmować tworzenie alternatywnych i tematycznych produktów turystycznych, aby poprawić wizerunek regionu jako atrakcyjnego docelowego miejsca podróży oraz zapewnić zrównoważoną gospodarkę; podkreśla w związku z tym znaczenie ustanowienia nazw pochodzenia i znaków jakości dla produktów rolnych, rybnych i produktów akwakultury wytwarzanych w regionach atlantyckich, aby jeszcze bardziej pobudzić turystykę gastronomiczną i kulturową;
24. podkreśla znaczenie solidnych struktur zarządzania dla skutecznej realizacji planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0 z udziałem wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron na szczeblu UE, krajowym, regionalnym i lokalnym, wspieranej przez wszystkie dostępne instrumenty finansowe zapewnione w odpowiedzi na kryzys związany z COVID-19, z punktem odniesienia – Europejskim Zielonym Ładem – w którym wyraźnie przypomina się o znaczącej roli niebieskiej gospodarki jako jednego z sektorów kluczowych dla osiągnięcia jego celów; przypomina w związku z tym o znaczeniu skutecznego planowania przestrzennego obszarów morskich i integrującego zaangażowania UE w rozwój niebieskiej gospodarki i ochronę środowiska morskiego;
25. podkreśla potrzebę jak najszybszego wdrożenia strategii, aby wspomóc odbudowę gospodarczą i społeczną, w szczególności sektorów transportu i turystyki; podkreśla w związku z tym, że gospodarka o obiegu zamkniętym, działania na rzecz zerowych zanieczyszczeń, efektywność energetyczna i ochrona różnorodności biologicznej muszą być zasadami przewodnimi tej strategii i muszą prowadzić do bardziej zrównoważonych praktyk, które będą korzystne dla rozwoju i zatrudnienia przy jednoczesnym zapewnieniu międzynarodowej konkurencyjności przemysłu w regionie Atlantyku;
26. podkreśla znaczenie najbardziej oddalonych regionów i wysp, ponieważ mają one

ogromne znaczenie dla europejskiego i międzynarodowego handlu morskiego ze względu na ich strategiczne położenie; apeluje, by regiony najbardziej oddalone były traktowane jako specjalne obszary, w których priorytetem powinno być zatrudnienie wysokiej jakości i w których należy poprawić dostępność oraz łączność morską i powietrzną, aby ułatwić ich rozwój i spójność na równych warunkach z kontynentem; stoi na stanowisku, że regiony najbardziej oddalone oferują dodatkowe możliwości rozwoju odnawialnych źródeł energii, zrównoważonej turystyki i gospodarki o obiegu zamkniętym, ponieważ są środowiskiem o wyjątkowej morskiej różnorodności biologicznej;

27. podkreśla, że brexit zmienił ogólny kontekst geopolityczny i doprowadził do stworzenia nowych zewnętrznych granic UE dla regionów Atlantyku i wybrzeża kanału La Manche, co pogarsza ich sytuację peryferyjną w stosunku do pozostałej części UE; wzywa Komisję i kraje uczestniczące do niezwłocznego rozpoczęcia negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem w sprawie umowy ad hoc w celu określenia statusu, zakresu i warunków jego udziału jako państwa trzeciego w planie działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0; wzywa Komisję do dołożenia wszelkich starań, by włączyć Zjednoczone Królestwo oraz odpowiednie agencje brytyjskie w proces wdrażania atlantyckiej strategii morskiej, a także do podjęcia niezbędnych środków w celu ułatwienia wymiany handlowej i połączeń poprzez porty atlantyckie między UE a Zjednoczonym Królestwem, aby stawić czoła konsekwencjom brexitu; wzywa Komisję do uwzględnienia tego aspektu w przyszłym planie działania dotyczącym strategii morskiej na rzecz Atlantyku, a także w innych odpowiednich propozycjach o wartości dodanej dla UE, takich jak przegląd wytycznych dotyczących TEN-T, w celu ułatwienia i wzmocnienia spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej tych regionów, na przykład poprzez poprawę wzajemnych połączeń między sieciami bazowymi i kompleksowymi, oraz multimodalności, a także w celu zapewnienia płynnych połączeń między portami, platformami logistycznymi, portami lotniczymi, sieciami kolejowymi i drogowymi;
28. uważa, że Komisja powinna nadal prowadzić regularne monitorowanie i przeglądy sposobu wdrażania filarów tematycznych i odpowiednich celów planu działania na rzecz Oceanu Atlantyckiego 2.0, a także zapewniać, wraz z zaangażowanymi państwami członkowskimi, niezbędne fundusze na właściwą realizację projektów; podkreśla potrzebę zapewnienia ciągłości programów współpracy terytorialnej, takich jak program Interreg dotyczący obszaru Oceanu Atlantyckiego czy platforma BlueInvest; zachęca do zawierania partnerstw publiczno-prywatnych oraz zapewniania dalszych możliwości łączenia inwestycji publicznych z budżetów krajowych i unijnych z finansowaniem prywatnym, aby móc korzystać z zasobów wszystkich programów europejskich.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU
PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ**

Data przyjęcia	25.5.2021
Wynik głosowania końcowego	+: 48 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Johan Danielsson, Karima Delli, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Clare Daly, Roman Haider, Jutta Paulus, Marianne Vind

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

48	+
ECR	Peter Lundgren, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zile, Kosma Złotowski
ID	Marco Campomenosi, Roman Haider, Julie Lechanteux, Philippe Olivier, Lucia Vuolo
NI	Mario Furore, Dorien Rookmaker
PPE	Magdalena Adamowicz, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Barbara Thaler, Henna Virkkunen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Johan Danielsson, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Vera Tax, István Ujhelyi, Marianne Vind, Petar Vitanov
The Left	Clare Daly, Kateřina Konečná, Elena Kountoura
Verts/ALE	Ciarán Cuffé, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Jutta Paulus

0	-

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

21.4.2021

OPINIA KOMISJI RYBOŁÓWSTWA

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie nowego podejścia do strategii morskiej na rzecz Oceanu Atlantyckiego
(2020/2276(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Pierre Karleskind

WSKAZÓWKI

Komisja Rybołówstwa zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. ubolewa nad tym, że w strategii niewiele wspomina się o rybołówstwie i akwakulturze, chociaż sektory te odgrywają ważną rolę wzdłuż całego wybrzeża Atlantyku, tworzą działalność gospodarczą i miejsca pracy, pomagają kształtować obszary wzdłuż naszych wybrzeży i przeciwdziałają ich wyludnieniu się; wzywa Komisję do dokonania przeglądu obecnego tekstu i dostosowania proponowanej strategii w celu uwzględnienia obu sektorów, biorąc pod uwagę stwierdzone braki, oraz w celu uwzględnienia środków mających na celu zaradzenie skutkom pandemii związanym ze zmieniającymi się potrzebami konsumentów, dostępem do rynku, kwestiami bezpieczeństwa i transportu w sytuacji ograniczeń w przekraczaniu granic; podkreśla w związku z tym, że wysiłki Komisji i państw członkowskich na rzecz poprawy zdrowia oceanów i zarządzania nimi oraz zrównoważonego zarządzania ich zasobami muszą być skoordynowane;
2. podkreśla, że o połowach wspomina się jedynie w odniesieniu do wychwytywania odpadów morskich oraz że chociaż zaangażowanie rybaków w oczyszczanie oceanów jest ważne, należy wziąć pod uwagę społeczno-gospodarcze i środowiskowe skutki tego sektora; podkreśla, że rybołówstwo jako najstarsza forma niebieskiej gospodarki odgrywa ważną rolę w rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym oraz że rybołówstwo musi być brane pod uwagę, aby wspierać strategię zapewniającą w przyszłości zrównoważony charakter sektora rybołówstwa poprzez wykorzystanie jego mocnych stron;
3. podkreśla, że rybacy odgrywają ważną rolę w oczyszczaniu oceanów poprzez zbieranie odpadów morskich; zauważa jednak, że problem ten należy rozwiązywać przede wszystkim na lądzie poprzez ograniczanie ilości odpadów u źródła;
4. ubolewa, że rybołówstwo i akwakultura nie zostały uwzględnione w ocenie pierwszej strategii na rzecz Oceanu Atlantyckiego, mimo że sektory te były częścią tej strategii;

5. podkreśla znaczenie współpracy między Komisją, państwami leżącymi u wybrzeży Atlantyku i agencjami w zakresie ochrony zasobów rybnych, osiągnięcia maksymalnego podtrzymywalnego połowu i położenia kresu przelowieniu;
6. zauważa, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE zasadniczo zmieni zarówno działalność połowową statków UE na Oceanie Atlantyckim, jak i tradycyjną dynamikę tego regionu; podkreśla, że pobreitowa rezerwa dostosowawcza mogłaby stać się ważnym narzędziem w tej transformacji; ubolewa, że środki przydzielone na tę rezerwę przeznaczone na pokrycie strat w sektorze rybołówstwa spowodowanych wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z UE są całkowicie niewystarczające oraz że kryteria podziału zaproponowane przez Komisję nie traktują jednakowo wszystkich części tego sektora;
7. w związku z tym z uwagi na zakłócenia spowodowane wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z UE z zadowoleniem przyjmuje cel, jakim jest wspieranie połączeń żeglugi morskiej bliskiego zasięgu na Atlantyku w celu lepszej integracji z Irlandią;
8. wzywa Komisję do dołożenia wszelkich starań w celu włączenia Zjednoczonego Królestwa i jego właściwych organów we wdrażanie strategii morskiej na rzecz Oceanu Atlantyckiego w świetle historycznie dobrej współpracy w tej dziedzinie;
9. zwraca uwagę, że strategia może być naprawdę skuteczna tylko wtedy, gdy wzmocniona zostanie rola regionów i władz lokalnych, w szczególności regionów najbardziej oddalonych, ponieważ regiony te posiadają znaczną część europejskiej różnorodności biologicznej, ale również dlatego, że są one w znacznym stopniu uzależnione od niebieskiej gospodarki pod względem zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego;
10. uważa, że strategia na rzecz Oceanu Atlantyckiego powinna być powiązana ze strategią „od pola do stołu” i strategią ochrony różnorodności biologicznej, aby zapewnić synergii między tymi inicjatywami; zwraca uwagę, że sektory rybołówstwa i akwakultury odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu zdrowej żywności o zmniejszonym śladzie węglowym oraz że zasadnicze znaczenie ma wzajemne powiązanie strategii na rzecz Oceanu Atlantyckiego z obiema strategiami; uważa w związku z tym, że ogólny wpływ tych strategii na obszar Oceanu Atlantyckiego należy przeanalizować z punktu widzenia środowiska, społeczeństwa i gospodarki w celu promowania silnego, zamożnego i zrównoważonego sektora odpornego na zagrożenia, takie jak zmiana klimatu;
11. podkreśla, że zmiana klimatu prowadzi do coraz większych zmian w rozkładzie, wydajności i składzie gatunkowym całego życia morskiego oraz w strukturze pokoleń; podkreśla, że zmiana klimatu ma powiązany wpływ na oceany, estuaria i skupiska trawy morskiej, które zapewniają rybom siedliska i obszary dojrzewania narybku; zauważa, że według naukowców najbardziej zauważalnym skutkiem zmiany klimatu będzie rozprzestrzenianie się gatunków morskich w regionach polarnych; podkreśla, że zgodnie z porozumieniem klimatycznym z Paryża z 2015 r. strategia 2.0 powinna koncentrować się na potrzebie skutecznych i stopniowych transatlantyckich reakcji na

zmianę klimatu za pomocą środków łagodzących i dostosowawczych, w szczególności w celu sprostania nowym wyzwaniom dotyczącym zarządzania rybołówstwem i łańcuchów dostaw;

12. przypomina, że sektor rybołówstwa odgrywa kluczową rolę w gospodarkach po obu stronach Atlantyku, co sprawia, że zasadnicze znaczenie ma wspólne dążenie do zrównoważonego rybołówstwa i polityki handlowej, która przyczynia się do zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów, stwarza równe warunki działania dla podmiotów gospodarczych i uniemożliwia wprowadzanie na rynek produktów rybołówstwa pozyskiwanych w sposób niezrównoważony;
13. z zadowoleniem przyjmuje zawarte w planie działania odniesienie do mapowania i ochrony przybrzeżnych terenów podmokłych w ramach celu 6 dotyczącego osiągnięcia większej odporności wybrzeży; wzywa Komisję do dopilnowania, aby na tych obszarach istniały skuteczne plany zarządzania;
14. przypomina w tym kontekście, że chronione obszary morskie nie tylko chronią ekosystemy morskie, ale również odgrywają rolę w łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowywaniu się do niej oraz przyczyniają się do zdrowych i odpornych oceanów; popiera apel Komisji zawarty w strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2030 r. dotyczący objęcia ochroną co najmniej 30 % obszarów morskich w UE, w tym za pomocą obszarów odbudowy stad ryb, przewidzianych w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, i obszarów, na których ograniczone będą najbardziej szkodliwe techniki połowowe i najbardziej szkodliwa działalność gospodarcza, oraz zapewnienia wysokiego poziomu ochrony co najmniej 10 % wód UE;
15. ubolewa, że w planie działania 2.0 i jego filarach nie wspomniano o wdrożeniu podejścia ekosystemowego do zarządzania morzami zgodnie z wymogami dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej i uważa, że podejście to powinno być stosowane we wszystkich działaniach wchodzących w skład niebieskiej gospodarki;
16. podkreśla, że wybrzeże Oceanu Atlantyckiego oferuje możliwości dla innych sektorów o dużym potencjale, takich jak energia z morskich źródeł odnawialnych, badania naukowe, przemysł stoczniowy, turystyka rybacka i szlaki gastronomiczne na obszarach przybrzeżnych o wysokiej jakości produktach i krótkich łańcuchach wartości; podkreśla znaczenie współpracy między państwami nadbrzeżnymi Oceanu Atlantyckiego w zakresie badań i zrównoważonego rozwoju w dziedzinie energii odnawialnej; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje środowiskowe aspekty strategii, w tym utworzenie sieci zielonych portów i zrównoważony rozwój energii ze źródeł odnawialnych;
17. ubolewa, że nie przydzielono żadnych środków finansowych na wdrożenie strategii; uważa, że po dokonaniu przeglądu strategia powinna dysponować odpowiednim budżetem;
18. podkreśla znaczenie skutecznego planowania przestrzennego obszarów morskich i integracyjnego zaangażowania społeczności w rozwój niebieskiej gospodarki, ochronę

środowiska morskiego i rozwój przemysłowy nowych sektorów morskich; podkreśla, że wszelka ekspansja działalności musi uwzględniać zasadę ostrożności oraz potrzebę oceny przeprowadzania ocen skutków społeczno-gospodarczych, zwłaszcza w odniesieniu do tradycyjnej działalności, takiej jak rybołówstwo.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU
PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ**

Data przyjęcia	19.4.2021
Wynik głosowania końcowego	+: 25 -: 0 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Giuseppe Ferrandino, Søren Gade, Niclas Herbst, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Grace O'Sullivan, Manuel Pizarro, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Emma Wiesner
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Benoît Biteau, Manuel Bompard, Nicolás González Casares, Valentino Grant, Petros Kokkalis, Gabriel Mato, Nuno Melo

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

25	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Ruža Tomašić
PPE	François-Xavier Bellamy, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Nuno Melo, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, Giuseppe Ferrandino, Nicolás González Casares, Predrag Fred Matić, Manuel Pizarro
The Left	Manuel Bompard, Petros Kokkalis
Verts/ALE	Benoît Biteau, Rosa D'Amato, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

0	-

3	0
ID	Rosanna Conte, Valentino Grant, France Jamet

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU
PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ**

Data przyjęcia	13.7.2021
Wynik głosowania końcowego	+: 42 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	François Alfonsi, Mathilde Androuët, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoş, Rosanna Conte, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Francesca Donato, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Dan-Ştefan Motreanu, Andželika Anna Mozdzanowska, Niklas Nienäß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Valdemar Tomaševski, Yana Toom
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Isabel Carvalhais, Laurence Farreng, Stelios Kypouropoulos, Bronis Ropè

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

42	+
ECR	Raffaele Fitto, Elżbieta Kruk, Andželika Anna Możdżanowska, Valdemar Tomaševski
ID	Mathilde Androuët, Rosanna Conte, Francesca Donato, Alessandro Panza, André Rougé
NI	Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Stelios Kypouropoulos, Dan-Ştefan Motreanu, Andrey Novakov
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoş, Laurence Farreng, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoş Benea, Erik Bergkvist, Isabel Carvalhais, Corina Creţu, Constanze Krehl, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaa, Caroline Roose, Bronis Ropè

0	-

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się